

Avfall Sør AS
Postboks 4094
4689 KRISTIANSAND S

Saksbehandler, innvalgstelefon
Marit Solum, 370 17 846

Oversendelse av endret tillatelse for Støleheia avfallsanlegg

Fylkesmannen i Agder fatter vedtak om endring av tillatelse etter forurensningsloven til Avfall Sør AS for Støleheia avfallsanlegg. Virksomheten får utvidet ramme for behandling av forurensede masser til inntil 80 000 tonn per år. Tillatelsen gjelder fra dags dato og erstatter tidligere tillatelser for anlegget.

Fylkesmannen fatter vedtak om gebyr på kr. 33 300,- for behandling av saken.

Vedtakene kan påklages av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen tre uker fra det tidspunkt underretning om vedtakene er kommet frem.

Vi viser til søknad datert 20.09.2019 om utvidet ramme for deponering av forurensede masser, epost om påslipp av sanitærvann av 14.05.2020 samt øvrige dokumenter i saken.

1. Vedtak

Fylkesmannen i Agder fatter vedtak om endring av tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Avfall Sør AS på Støleheia avfallsanlegg i Vennesla kommune. Endringen gjelder økning av mengde forurenset jord/masser til deponi til 80 000 tonn/år. Tillatelsen gjelder fra dags dato, og erstatter tidligere tillatelser for anlegget. Tillatelsen er gitt i medhold av forurensningsloven § 11 jf. § 16, jf. forskrift om gjenvinning og behandling av avfall kapittel 9 om deponering av avfall § 9-7.

Vi viser til varsel om gebyr i utkast til tillatelse oversendt den 03.07.2020. Med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-4 skal Avfall Sør AS betale kr 33 300,- for saksbehandlingen. Miljødirektoratet vil ettersende faktura, og gebyret forfaller til betaling 30 dager etter fakturadato.

2. Bakgrunn for saken

Avfall Sør AS sin tillatelse for Støleheia avfallsanlegg ble gitt den 22.06.2009, og er sist endret den 18.10.2016. Tillatelsen åpner for årlig mottak av inntil 40 000 tonn forurenset jord eller lignende masser til behandling (kompostering, jordvasking eller deponering).

På grunn av økt fokus på opprydning i forurenset grunn og sedimenter samt store graveprosjekter i regionen søker Avfall Sør AS om å utvide tillatelsens rammer til 80 000 tonn forurensede masser per år. Virksomheten redegjør i søknaden for at det de siste årene er deponert stadig økte mengder av forurensede masser, og at det er stor pågang i markedet for å kunne levere slike masser på Støleheia. Det påpekes videre at det er viktig at slike masser håndteres på områder med god kontroll på eventuelle utslipp og at denne typen masser ikke genererer deponigass. Forurensningsfaren vurderes som minimal gitt de tiltak som benyttes på avfallsanlegget.

I forbindelse med søknaden er det gjort en vurdering av effekten av forurensede masser på sigevannskvaliteten ved Støleheia for perioden 2016-2018, hvor det konkluderes med at det ikke er noe som tyder på at deponerte masser har hatt noen merkbar effekt på sigevannet fra deponiet. På grunn av et større graveprosjekt som genererte større mengder forurensede masser enn forventet ble det i 2018 deponert 64 905 tonn forurensede masser. Analyseresultatene fra 2018 indikerer at dette ikke har påvirket sigevannskvaliteten, og det anses ikke som noen stor miljørisiko å øke årlig deponert mengde forurensede masser.

Det er etablert en større datalagringspark på Støleheia, og VA-anleggene på avfallsanlegget er de eneste som er tilgjengelige innen rimelig nærhet. Avfall Sør AS fikk derfor gjennom endring av tillatelsen av 08.09.2015 tillatelse til at inntil 1 l/s sanitærvløpsvann fra datalagringsanlegget slippes på virksomhetens spillvannsystem og går gjennom renseanlegget på Støleheia før utslipp gjennom Otraledningen. Det er forutsatt at det er etablert en egen slamutskiller før påslipp av avløpsvann. I e-post av 14.05.2020 søker Avfall Sør AS om å endre tillatelsens punkt 1 om påslipp av 1 l/s sanitærvløpsvann fra datalagringsparken NO1 Campus til avfallsanleggets renseanlegg. Det er i tillatelsen spesifisert at sanitærvløpsvannet skal være fra første utbyggingstrinn og fra gnr./bnr. 26/20 og 26/21. Virksomheten har fått forespørsel fra NO1 Campus om å endre avtalen slik at den ikke er bundet opp til byggetrinn eller gnr./bnr. Mengden sanitærvann vil være uendret.

3. Vilkår i nåværende tillatelse

I virksomhetens nåværende tillatelse er det stilt en rekke vilkår for å redusere forurensningsfaren fra deponiet. Vilklårene innebærer blant annet at:

- Alle mottatte avfallsleveranser skal kontrolleres, inkludert en vurdering av spredningsfaren for miljøgifter ved mottak av masser i tilstandsklasse IV og V. Denne vurderingen bør være basert på mobilitet, mengder og massenes egenskaper, jf. tillatelsens punkt 3.1.
- Minst mulig sigevann skal dannes i deponiet, jf. punkt 3.5.1. Det skal være størst mulig grad av oppsamling av sigevannet som oppstår, og virksomheten skal ha kontroll med innsig og inntrenging av grunn- og overflatevann og om nødvendig iverksette tiltak for å redusere vanninntrengingen til deponiet.
- Sigevann fra alle deponiceller som er i bruk til deponering av avfall, samt sigevann fra avsluttet deponiareal, skal samles opp. Sigevannet skal renses lokalt i samsvar med prinsippet om beste tilgjengelige teknologi (BAT), jf. punkt 3.6.
- Virksomheten skal ha et overvåkingsprogram for sigevann, overflatevann og grunnvann, jf. punkt 11. Avfall Sør AS gjennomfører hvert år et grundig miljøovervåkingsprogram som inkluderer prøvetaking av sigevann og sigevannssediment, overvann, grunnvann og overflatevann i nærliggende resipienter. Sigevannet ledes via Otraledningen til utslipp i Kristiansandsfjorden. Avfall Sør AS utfører ikke selv resipientundersøkelser, men utslippspunktet for ledningen ligger nært et av de foreslåtte målepunktene i samordnet overvåking av fjorden.
- Resultatene fra miljøovervåkingen skal rapporteres til Fylkesmannen. Tallene fra prøvepunktene nedstrøms i Lolandsbekken for de siste årene indikerer at bekken er lite påvirket av avfallsanlegget. Miljøovervåkingsprogrammet skal videreføres, og vil avdekke om økt deponering av forurensede masser fører til endringer i sigevannskvalitet eller vannkvalitet.

4. Fylkesmannens vurderinger

4.1. Generelt

Ved avgjørelse av om tillatelsen skal gis og ved fastsetting av vilklårene, har Fylkesmannen lagt vekt på de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket, sett i sammenheng med de fordelene og ulempene som tiltaket vil medføre. Vi vil understreke at all forurensning fra avfallsanlegget isolert

sett er uønsket. Selv om utslippene er innenfor de fastsatte utslippsgrensene, plikter avfallsanlegget å redusere utslippene så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Det samme gjelder utslipp av komponenter det ikke uttrykkelig er satt grenser for gjennom særskilte vilkår.

Denne tillatelsen kan senere endres i medhold av forurensningsloven § 18. Endringer skal være basert på skriftlig saksbehandling og en forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringsøknad må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

At forurensningen er tillatt, utelukker ikke erstatningsansvar for skade, ulemper eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56. I tillegg til de krav som følger av tillatelsen, plikter bedriften å overholde forurensningsloven og produktkontrollloven samt forskrifter som er hjemlet i disse lovene. Enkelte av forskriftene er nevnt i tillatelsen. Brudd på utslippstillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79. Også brudd på krav som følger direkte av forurensningsloven og produktkontrollloven, samt forskrifter fastsatt i medhold av disse lovene, er straffbart.

4.2. Naturmangfoldloven og vannforskriften

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i lovens §§ 8 til 12 legges til grunn ved utøving av offentlig myndighet. Dette inkluderer vurdering av kunnskapsgrunnlaget, føre-var-prinsippet, samlet belastning, at kostnader bæres av tiltakshaver, miljøforsvarlige teknikker og best mulig lokalisering. Det foreligger ikke registreringer av viktige naturtyper i umiddelbar nærhet, jf. Miljødirektoratets Naturbase og Artsdatabankens Artskart. På bakgrunn av tilgjengelig informasjon anser vi kunnskapsgrunnlaget for tilstrekkelig til å fatte et forsvarlig vedtak, jf. § 8. Føre-var-prinsippet (§ 9) vektlegges derfor ikke.

Vannforskriften har som målsetting at alle vannforekomster skal oppnå god kjemisk og økologisk tilstand innen 2021, og skal vurderes i forbindelse med fastsettelse av utslippstillatelser. Dette innebærer at myndighetene ikke kan gi tillatelse til et utslipp som varig forringere vannkvaliteten i resipienten. Sigevann fra Støleheia avfallsanlegg ledes sammen med prosessvann fra treforedlingsindustrien på Vennesla til Otraledningen, en avskjærende ledning som fører vannet til utslipp på 55 meters dyp i Østerhavn ved munningen av Otra i Kristiansandsfjorden. Kristiansandsfjorden er en sårbar resipient og belastes betydelig med forurensning fra flere kilder, og utslippet fra Otraledningen er inkludert som en mulig kilde til påvirkning i samordnet overvåking for fjorden. Tidligere undersøkelser indikerer imidlertid at selv om man ikke kan utelukke påvirkning fra Otraledningen, så vurderes andre kilder til å ha større bidrag. Fortynningen av avløpsvannet i resipienten er hurtig, og fjorden har god vannutskiftning.

Naturmangfoldloven § 10 anfører at påvirkning på et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for. Basert på opplysningene som foreligger mener Fylkesmannen at utslippene fra Støleheia avfallsanlegg samlet sett ikke vil føre til en uheldig belastning og forringelse av tilstanden i vannforekomstene under forutsetning av at vilkårene i tillatelsen overholdes. Dersom miljøovervåkingen likevel viser at utslippene medfører negativ effekt på tilstanden til vannforekomstene, må virksomheten gjøre tiltak for å forbedre forholdene.

4.3. Skadelige fremmede arter

Et område som har fått mer fokus de senere årene er fremmede arter som kan bli en trussel mot naturmangfoldet. Forskrift om fremmede organismer har som formål å hindre innførsel, utsetting og spredning av fremmede organismer som kan medføre uheldige følger for naturmangfoldet. I kapittel V i forskriften presiseres kravet til aktsomhet og til virksomheter og tiltak som kan medføre spredning av fremmede organismer. Vi forventer at Avfall Sør AS har kunnskap om temaet og etablerte rutiner for å håndtere infiserte masser og fremmede arter, jf. tillatelsens punkt 3.1.

4.4. Forhold til plan

Støleheia avfallsanlegg ligger i Lolandsdalen i Vennessla kommune, like ved grensen til Kristiansand. Området er regulert til kommunalteknisk virksomhet/avfallsanlegg, jf. reguleringsplan for Støleheia avfallsanlegg (planid. 1996002). Reguleringsformålet er beskrevet som etablering og drift av fyllplass med tilhørende driftsbygninger og anlegg for oppsamling og behandling av sigevann og deponiggass.

5. Fylkesmannens konklusjon

Etter at det ble innført forbud mot deponering av biologisk nedbrytbart avfall i 2009, har det blitt deponert lite tradisjonelt avfall på deponier for ordinært avfall. Utbyggingsprosjekter som innebærer bygging eller graving i forurenset grunn genererer imidlertid store mengder forurensede masser som må leveres til et godkjent avfallsmottak. Det er også igangsatt flere opprydningsprosjekter i fjorder med forurensede sedimenter i Agder, blant annet i Kristiansandsfjorden og Listerfjordene. Opprydding i forurenset grunn og sedimenter er satsingsområder for miljømyndighetene, og krever mottaksanlegg som har kapasitet og som kan håndtere forurenset masse på en forsvarlig måte. Etter en samlet vurdering av punktene nevnt over mener Fylkesmannen at fordelene ved tiltaket er større enn ulempene. Samtlige fastsatte vilkår i virksomhetens nåværende tillatelse videreføres, og basert på opplysningene som foreligger vurderer vi at tilstanden i vannforekomster og resipienter ikke vil bli forringet dersom vilkårene i tillatelsen overholdes. Fylkesmannen finner det derfor forsvarlig å gi Avfall Sør AS økt ramme for behandling av forurensede masser.

Avfall Sør AS har videre søkt om å endre tillatelsens punkt 1 om påslipp av sanitæravløpsvann fra datalagringsparken NO1 Campus til å ikke være bundet opp til byggetrinn og spesifikke gnr./bnr. Siden man her kommer inn på regelverk for avløpsanlegg hvor kommunen er myndighet endrer ikke Fylkesmannen tillatelsen på nåværende tidspunkt, men vil følge opp dette med Vennessla kommune.

6. Saksgang

Søknaden om utvidede rammer for forurensede masser har vært lagt ut til offentlig ettersyn i perioden 14.02.2020 – 15.03.2020. Det har ikke kommet noen høringsinnspill. Det har også blitt sendt direkte varsel til Vennessla kommune, som har meldt at de ikke har innvendinger til søknaden. Et utkast til tillatelse ble oversendt Avfall Sør AS den 03.07.2020, og virksomheten svarte i epost av 04.07.2020 at de ikke hadde noen kommentarer til utkastet.

7. Klageadgang

Vedtaket om endret tillatelse kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen tre uker fra underretning om vedtak er kommet fram. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes skriftlig, og skal sendes til Fylkesmannen i Agder.

Med hilsen

Ingunn Løvdal (e.f.)
miljøverndirektør
Miljøvernavdelingen

Veronica Skjævestad
faggrupeleder Forurensning
Miljøvernavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent